

Національний центр постійної освіти
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»

Компетентнісний підхід у навчанні інформатики як складова освітнього стандарту

Папернова Т.В.,

завідувач секції інформатизації
та дистанційної освіти

КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти

*затверджений постановою
Кабінету Міністрів України
від 23 листопада 2011 р.
№ 1392*

Державний стандарт ґрунтується на засадах

НОВІ ФУНКЦІЇ ВЧИТЕЛЯ для реалізації Державного стандарту

Проектування спільно з учнем
індивідуального освітнього
маршруту

Конструювання нових педагогічних
ситуацій, спрямованих на створення
учнями власних освітніх продуктів

Створення умов для прояву творчості, самостійності,
відповідальності учня в освітньому процесі та
формування у нього мотивації безперервної освіти

Координація діяльності суб'єктів освітнього процесу.
Удосконалення управлінської функції

Формування готовності до роботи в умовах
запровадження нового Державного стандарту

Визначення

КОМПЕТЕНТНІСТЬ

(характеристика

особистості, що проявляється у реальній діяльності) – динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає **здатність** особистості успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Проект нового

базового Закону України «Про освіту», стаття 1

КОМПЕТЕНЦІЯ

(характеристика

потенційного стану особистості) – **якість** **особистості**, що визначає і впливає на її **здатність ефективно** займатися певною діяльністю

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРОЕКТ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ

Концептуальні засади реформування середньої освіти

Обговорення
до 20.09.2016 р.

10 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

1

Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами

- ✓ *вміння усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання, письмо, застосування мультимедійних засобів);*
- ✓ *здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні, на роботі, вдома, у вільний час;*
- ✓ *усвідомлення ролі ефективного спілкування.*

10 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

2

Спілкування іноземними мовами

- ✓ *уміння належно розуміти висловлене іноземною мовою, усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання і письмо) у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів;*
- ✓ *уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування.*

10 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

3

Математична грамотність

- ✓ *уміння застосовувати математичні (числові та геометричні) методи для вирішення прикладних завдань у різних сферах діяльності;*
- ✓ *здатність до розуміння і використання простих математичних моделей;*
- ✓ *уміння будувати такі моделі для вирішення проблем.*

10 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

4

Компетентності в природничих науках і технологіях

- ✓ наукове розуміння природи і сучасних технологій, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності.
- ✓ уміння застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати.

10 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

5

Інформаційно-цифрова компетентність

- ✓ *впевнене, а водночас критичне застосування ІКТ для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні;*
- ✓ *інформаційна й медіа-грамотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, роботи з базами даних, навички безпеки в Інтернеті та кібербезпеки;*
- ✓ *розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо).*

10 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

6

Уміння навчатися впродовж життя

- ✓ *здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками;*
- ✓ *вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою навчальну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя.*

10 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

7

Соціальні і громадянські компетентності

- ✓ усі форми поведінки, які потрібні для ефективної та конструктивної участі у громадському житті, на роботі;
- ✓ уміння працювати з іншими на результат, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів.

10 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

8

Підприємливість

- ✓ *здатність генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;*
- ✓ *здатність до підприємницького ризику.*

10 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

9

Загальнокультурна грамотність

здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва.

Передбачає глибоке розуміння власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших.

10 КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

10

Екологічна грамотність і здорове життя

- ✓ *здатність розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку,*
- ✓ *усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини,*
- ✓ *здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя.*

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

1

уміння
читати і
розуміти
прочитане

2

уміння
висловлювати
думку
усно і
ПИСЬМОВО

3

критичне
мислення

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

4

здатність
логічно
обґрунто-
вувати
позицію

5

ініціативність

6

творчість

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

7

уміння
вирішувати
проблеми,
оцінювати
ризики та
приймати
рішення

8

уміння
конст-
руктивно
керувати
емоціями,
застосовувати
емоційний
інтелект

9

здатність до
співпраці в
команді

Програма курсу ІНФОРМАТИКА 5–9 класи

**Інформаційно-комунікаційні
компетентності як ключові**

базуються на

знаннях,

уміннях

навичках, набутих у процесі навчання інформатики,

і виявляються

у формі здатності ефективно використовувати ІКТ у навчальній, дослідницькій і повсякденній діяльності з метою розв'язування задач, пов'язаних із пошуком, опрацюванням, зберіганням та передаванням різноманітних відомостей.

Програма курсу ІНФОРМАТИКА 5–9 класи

Формування в учнів
ІКТ-компетентностей, зміст яких
є інтегративним, має відбуватися у
результаті застосування ІКТ під
час навчання **всіх предметів**
навчального плану, реалізації
діяльнісного, особистісно-орієнтованого та
компетентнісного підходів.

Програма курсу ІНФОРМАТИКА 5–9 класи

Предметні ІКТ-компетентності учнів виявляються в:

- розумінні ролі інформатики та ІКТ у сучасному суспільстві, наукових основ інформатики, фундаментальних понять створення й опрацювання повідомлень, принципів побудови й функціонування засобів ІКТ
- умінні аналізувати прості інформаційні процеси в живій природі, суспільстві та техніці, будувати інформаційні моделі об'єктів і процесів;
- умінні безпечно працювати з комп'ютерним і комунікаційним обладнанням, використовувати засоби захисту даних.

Програма курсу ІНФОРМАТИКА 5–9 класи

Предметні ІКТ-компетенності учнів ВИЯВЛЯЮТЬСЯ в:

- здатності раціонально використовувати комп'ютери, мережеві технології та програмні середовища для розв'язування навчальних і життєвих задач, пов'язаних із пошуком, зберіганням, опрацюванням і передаванням відомостей;
- здатності логічно та критично мислити у процесі планування та організації діяльності, зокрема навчальної;
- здатності ефективно планувати та здійснювати свою діяльність із використанням ІКТ;

Програма курсу ІНФОРМАТИКА 5–9 класи

Предметні ІКТ-компетентності учнів виявляються в:

- здатності спілкуватися та співпрацювати з використанням ІКТ для виконання різноманітних завдань, у тому числі комплексних;
- готовності дотримуватися правових і морально-етичних норм під час роботи з даними та програмними продуктами, а також у комп'ютерних мережах.

Для опису
предметної компетентності
використовуються такі
ключові поняття:
“знає і розуміє”,
“уміє і застосовує”,
“виявляє ставлення і оцінює”

Наполегливість, праця та
терплячість -
складові формули успіху.

Наполеон Хілл